Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004753

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горохівський Василь Володимирович

2. Vasyl V. Horokhivskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-4936-2331

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 221 Стоматологія

Дата захисту: 02-09-2026

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15663

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55.05

Тема дисертації:

1. Клініко-експериментальне обґрунтування лікувально-профілактичного комплексу при карієсі зубів та запальних захворюваннях пародонта у дітей із патологією шлунково-кишкового тракту

2. Clinical and experimental justification of a therapeutic and preventive complex for dental caries and inflammatory periodontal diseases in children with gastrointestinal disorders

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена клініко-експериментальному та патогенетичному обґрунтуванню лікувально-профілактичного комплексу при карієсі зубів і запальних захворюваннях пародонта у дітей 6–7 років із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту. Проведено комплексне стоматологічне обстеження 55 дітей м. Одеси віком 6–7 років із карієсом зубів та запальними захворюваннями пародонта на тлі хронічної гастроентерологічної патології. Встановлено, що у таких дітей стоматологічний статус є більш несприятливим порівняно з дітьми без супутньої патології: індекс КПВз був вищим у 2,7 раза, компонент «карієс» — у 5,7 раза, компонент «пломба» — у 2,1 раза. Індекс PMA був підвищений у 4,1 раза, індекс кровоточивості ясен перевищував показники дітей без супутньої патології більш ніж у 3 рази, що свідчило про вираженіші запальні зміни у тканинах пародонта. Проведено молекулярно-генетичні дослідження з вивченням поліморфізму генів EDN1, EGFR, TGF-□1 та TNF. Встановлено можливий зв'язок окремих

генетичних варіантів із показниками карієсу, станом тканин пародонта та гігієнічними індексами, що дозволяє розглядати їх як потенційні маркери індивідуальних особливостей перебігу стоматологічної патології у дітей із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту. В експерименті на щурах доведено, що карієсогенний раціон і перекисний пародонтит викликають комплексні порушення зубощелепної системи, які проявляються розвитком карієсу, поглибленням каріозних уражень, пригніченням мінералізуючої функції пульпи, активацією запалення, оксидативного стресу, орального дисбіозу та резорбтивних процесів у кістковій тканині щелеп. Застосування розробленого лікувально-профілактичного комплексу, що включав «Мінерол», «Інос К2+Д3+Са» та фітогель «Біотрит-Дента», сприяло зменшенню кількості й глибини каріозних уражень, зниженню атрофії альвеолярного відростка, нормалізації активності фосфатаз, зменшенню запалення, перекисного окиснення ліпідів та дисбіотичних порушень. У клінічній частині дослідження застосування лікувально-профілактичного комплексу у дітей 6–7 років із карієсом зубів та запальними захворюваннями пародонта на тлі хронічної патології шлунково-кишкового тракту забезпечило карієспрофілактичний ефект 40,4 % за 2 роки спостережень. Приріст індексу КПВз в основній групі становив 0,59 проти 0,99 у групі порівняння. Відзначено покращення стану тканин пародонта: індекс РМА знизився на 40,1 %, індекс кровоточивості — на 56,5 %, проба Шиллера-Писарєва — на 61,1 %. Також покращувалися гігієнічні індекси Silness-Loe та Stallard. Біохімічні дослідження ротової рідини показали зниження інтенсивності перекисного окиснення ліпідів, підвищення активності каталази й лізоциму, зменшення активності еластази, уреази та ступеня дисбіозу. Біофізичні дослідження підтвердили стабілізацію pH ротової рідини, зменшення запалення ясен та покращення функціонального стану мікрокапілярного русла. Отримані результати свідчать про патогенетичну обґрунтованість і клінічну ефективність розробленого лікувально-профілактичного комплексу у дітей із карієсом зубів та запальними захворюваннями пародонта на тлі хронічних захворювань шлунково-кишкового тракту.

2. The dissertation is devoted to the clinical, experimental, and pathogenetic substantiation of a therapeutic and preventive complex for dental caries and inflammatory periodontal diseases in children aged 6–7 years with chronic gastrointestinal disorders. A comprehensive dental examination was conducted in 55 children aged 6–7 years from Odesa presenting with dental caries and inflammatory periodontal diseases associated with chronic gastrointestinal pathology. It was established that these children had a less favorable oral health status compared to children without concomitant pathology. In particular, the DMFT index was 2.7 times higher, the “decayed” component was 5.7 times higher, and the “filled” component was 2.1 times higher. The PMA index increased 4.1-fold, while the gingival bleeding index exceeded the values observed in children without concomitant pathology by more than three times, indicating more pronounced inflammatory changes in periodontal tissues. Molecular genetic studies were performed to investigate polymorphisms of the EDN1, EGFR, TGF-□1, and TNF genes. Associations between certain genetic variants and caries experience, periodontal status, and oral hygiene indices were identified, suggesting their potential role as markers of individual susceptibility to dental diseases in children with chronic gastrointestinal disorders. Experimental studies in rats demonstrated that a cariogenic diet combined with peroxide-induced periodontitis resulted in complex disturbances of the dentoalveolar system, including the development of dental caries, progression of carious lesions, suppression of the mineralizing function of the dental pulp, activation of inflammation, oxidative stress, oral dysbiosis, and resorptive processes in the jaw bone. The proposed therapeutic and preventive complex, including Minerol, Inos K2+D3+Ca, and Biotrit-Denta phytogel, reduced the number and depth of carious lesions, decreased alveolar bone atrophy, normalized phosphatase activity, and reduced inflammation, lipid peroxidation, and dysbiotic disturbances. In the clinical part of the study, administration of the therapeutic and preventive complex to children aged 6–7 years with dental caries and inflammatory periodontal diseases associated with chronic gastrointestinal pathology provided a caries-preventive effect of 40.4% over a two-year follow-up period. The increase in the DMFT index was 0.59 in the main group compared with 0.99 in the comparison group. Significant improvements in periodontal status were observed: the PMA index decreased by 40.1%, the gingival bleeding index by 56.5%, and the Schiller–Pisarev test by 61.1%. Improvements were also recorded in the Silness–Löe and Stallard oral hygiene indices. Biochemical analysis of oral fluid revealed a reduction in lipid peroxidation intensity, increased catalase and lysozyme activity, and decreased

elastase and urease activity, as well as a reduction in the degree of oral dysbiosis. Biophysical studies confirmed stabilization of oral fluid pH, reduction of gingival inflammation, and improvement of the functional state of the gingival microcirculatory bed. The obtained results confirm the pathogenetic validity and clinical efficacy of the developed therapeutic and preventive complex in children with dental caries and inflammatory periodontal diseases associated with chronic gastrointestinal disorders.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Horokhivsky V. V., Dienga A. E., Verbytska T. H., Shnaider S. A., Adamiv S. S., Suslova O. V., Baleha M. I. Polymorphism of growth factor genes in children with chronic diseases of the gastrointestinal tract and dental pathology. World of Medicine and Biology. 2022;4(82) :49-53. DOI: https:/doi.org/10.26724/2079-8334-2022-4-82-49-53
- 2. Горохівський В.В., Дєньга О.В. Стоматологічний статус дітей з карієсом зубів під дією розроблених профілактичних заходів включаючих мінерол. Інновації в стоматології. 2022;1:39–42. DOI: https://doi.org/10.35220/2523-420X/2022.1.6
- 3. Горохівський В.В., Макаренко О.А. Вплив мінеролу на тканини пародонта щурів на тлі моделювання карієсу зубів. Вісник стоматології. 2022;3:2–5. DOI: https://doi.org/10.35220/2078-8916-2022-45-3.1
- 4. Горохівський В.В., Дєньга А.Е., Шнайдер К.С. Оцінка змін маркерів антиоксидантної системи у дітей з карієсом зубів та запальними захворюваннями пародонта на тлі лікувально- профілактичних заходів. Інновації в стоматології. 2026;1:141–148. DOI: https://doi.org/10.35220/2523- 420X/2026.1.23
- 5. Горохівський В.В., Дєньга А.Е. Оцінка рівня функціональних реакцій у порожнині рота дітей із захворюваннями шлунково-кишкового тракту за коливаннями величини ph ротової рідини. XXIII-і читання В.В. Підвисоцького: Бюлетень матеріалів наукової конференції, Одеса, Україна, 16-17 травня 2024: тези допов. Одеса, Україна, 2024; 194-196. URL: https://drive.google.com/file/d/1vDs1eAaHWNhdB4ULmZZ4cI9Tmsv8KhMP
- 6. Горохівський В.В., Дєньга А.Е. Спектроколориметрична оцінка ступеня запалення ясен у дітей із захворюваннями шлунково-кишкового тракту в процесі лікувально-профілактичних заходів. XXIV-і читання В.В. Підвисоцького: Бюлетень матеріалів наукової конференції, Одеса, Україна, 15-16 травня 2025: тези допов. Одеса, Україна, 2025; 193-195. URL: https://drive.google.com/file/d/1gUZG1DLCTMy1UHA_UEwvh64oqbzqSufc

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114421

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дєньга Анастасія Едуардівна

2. Anastasiia E. Dienga

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1633-1344

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каськова Людмила Федорівна

2. Ludmila F. Kaskova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0855-2865

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лучинський Михайло Антонович

2. Mykhailo A. Luchynskyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7652-0684

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цушко Ілона Олександрівна

2. Ilona O. Tsushko

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6922-4094

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гороховський Владислав Васильович

2. Vladyslav Horokhovskyi

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2136-3946

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Анісімов Максим Вікторович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Анісімов Максим Вікторович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Петро Борисович Антоненко
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна